

RAPORT KOŃCOWY Z REALIZACJI PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ

Data wpływu:.....
Sygn. akt:
wypełnia Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
w TORUNIU (2)
Departament Zdrowia**

Raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej

oznaczenie podmiotu składającego raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej

Nazwa programu polityki zdrowotnej:

Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w województwie kujawsko-pomorskim

Przewidziany w programie polityki zdrowotnej okres jego realizacji:
luty-grudzień 2017 z możliwością kontynuacji

Faktyczny okres realizacji programu polityki zdrowotnej:
01.06.2017-16.11.2018

Opis sposobu osiągnięcia celów programu polityki zdrowotnej:

Zakładano, iż w ramach programu szczepionych zostanie 7 175 osób po 65 r. ż. zamieszkałych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, które nie były szczepione szczepionką przeciwko pneumokokom i znajdują się w grupie ryzyka - osoby leczone z powodu przewlekłego nieżytu oskrzeli i dychawicy oskrzelowej. Wartość tego miernika w poszczególnych latach przedstawiała się następująco: 2017 r. – 622, 2018 r. – 886. Łącznie w latach 2017-2018 - 1 508 osób.

Odssetek zaszczepionej populacji w stosunku do populacji planowanej wynosił 21,0% i wynikał z niskiej frekwencji samorządów terytorialnych. W 2017 r. Partnerami w realizacji programu było 14 jst (8,6%), a w 2018 r. – 18 jst (11,1%) - spośród 163 możliwych.

W ramach programu zwiększono więc o 1 508 osób liczbę pacjentów z grupy docelowej stosujących szczepienia przeciw pneumokokom. Zaszczepiono 1 508 po 65. r.ż - to populacja osób starszych chorych na przewlekły nieżyt oskrzeli i astmę oskrzelową, u których zmniejszono ryzyko zachorowania na IChP i zapalenie płuc oraz ryzyko hospitalizacji z powodu chorób wywołanych przez pneumokoki. Osoby te dzięki szczepieniom przestają być także potencjalnymi nosicielami *Streptococcus pneumoniae*.

W ramach realizacji programu wydrukowano i rozpropagowano 16 000 szt. ulotek, 450 szt. plakatów, wyemitowano 81-krotnie spoty informujące o programie. U każdej z zaszczepionych osób, osób z jej otoczenia oraz osób mających kontakt materiałami edukacyjno-informacyjnymi (ulotki, plakaty, spoty telewizyjne) nastąpiło zwiększenie świadomości zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń pneumokokowych.

Formuła realizacji programu opierająca się na współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego (podział kosztów w stosunku 50:50) wymusiła współpracę zarówno pomiędzy starostwami, urzędami gmin i miast a realizatorami programu jak i pomiędzy poszczególnymi gminami leczniczymi działającymi na terenie danej jst.

W trakcie realizacji programu w latach 2017-2018 zorganizowano 2 szkolenia, w których wzięło udział 21 lekarzy i pielęgniarek POZ, co przyczyniło się do zwiększenia wiedzy personelu medycznego dotyczącej zakażeń pneumokokowych.

Liczba zachorowań ogółem wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* w roku 2013 w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła 30, zapadalność 1,43/100 tys. (Polska 1,42/100 tys.), w tym zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu: 11, zapadalność 0,53/100 tys. (Polska 0,38/100 tys.), posocznica: 19, zapadalność – 0,91/100 tys. (Polska – 0,89).

W 2017 r. ww. dane przedstawiają się następująco: liczba zachorowań ogółem wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* w województwie kujawsko-pomorskim wynosiła - 85, zapadalność - 4,08/100 tys. (Polska 3,08), w tym zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu - 10, zapadalność 0,48/100 tys. (Polska 0,45), posocznica 61 osób -, zapadalność – 2,93/100 tys. (Polska – 2,12).

W 2013 r. z powodu chorób wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* hospitalizowanych było w województwie kujawsko-pomorskim 30 osób - 100,0% zachorowań (w Polsce 98,9%).

W 2017 r. z powodu chorób wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* hospitalizowane były w województwie kujawsko-pomorskim 84 osoby - 98,8% zachorowań (w Polsce 99,8%).

Brak oczekiwanego zmniejszenia zapadalności na inwazyjne choroby pneumokokowe wynika m.in. z faktu, iż w programie uczestniczyła znacznie mniejsza od planowanej liczba osób (wynikało to z faktu, iż nieliczne jst odpowiedziały na zaproszenie do wspólnej realizacji programu). Program realizowany był we współpracy z jst z terenu województwa kujawsko-pomorskiego na podstawie rocznych porozumień – populacja i kwota finansowania programu ze środków Samorządu Województwa określana była na dany rok w oparciu o deklarację poszczególnych jst (Samorząd Województwa podwajał liczbę osób zaplanowanych do szczepień przez jst, tak by zachować proporcje kosztów 50:50). Ostateczna wielkość populacji wynika więc wprost z zainteresowania i możliwości finansowych jst. Przy tak ograniczonej populacji trudno o zmiany we wskaźnikach dotyczących zapadalności. Wzrost opisanych ww. mierników w stosunku do wartości opisanych w programie (2013 r.) wiązać należy prawdopodobnie także ze wzrostem rejestrowalności chorób wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae*, a wynikających m.in. z poprawy w zakresie diagnostyki itp.

Charakterystyka interwencji realizowanych w ramach programu polityki zdrowotnej:

1. szczepienie osoby po 65 r.ż. przeciwko pneumokokom z wykorzystaniem szczepionki 13-walentnej, w tym:
 - 1) zakup ww. szczepionki oraz przechowywanie zgodnie z obowiązującymi przepisami i zaleceniami producenta,
 - 2) przeprowadzenie lekarskiego badania kwalifikacyjnego w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania ww. szczepienia,
 - 3) wykonanie szczepienia z zapewnieniem niezbędnych do tego celu środków medycznych,
 - 4) prowadzenie rejestracji uczestników programu,
 - 5) prowadzenie niezbędnej dokumentacji medycznej dotyczącej szczepienia
- W ramach programu łącznie w latach 2017-2018 zaszczepiono 1 508 osób W poszczególnych latach przedstawiała się to następująco: 2017 r. – 622 osób , 2018 r. – 886.
2. edukacja pośrednia pacjentów w latach 2017-2018:
 - 1) plakaty – 450 szt.
 - 2) ulotki – 16 000 szt.
 - 3) spoty telewizyjne – 81 emisji na antenie TVP Bydgoszcz
 3. edukacja pielęgniarek i lekarzy POZ - 2 szkolenia, w których wzięło udział 21 osób

Wyniki monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej:

Podmioty lecznicze realizujące program miały obowiązek wprowadzać do dnia 5 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni na zabezpieczonej loginem i hasłem stronie internetowej dane dotyczące realizacji zadania zgodnie z wytycznymi koordynatora Programu, a po zakończeniu programu w danym roku przekazać do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu sprawozdanie końcowe z realizacji zadania. Koordynator miał z kolei obowiązek dostarczania w terminie do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu miesięcznych raportów z działań podejmowanych w ramach realizacji zadania (informacje dotyczące liczby wykonanych szczepień, przygotowanych materiałów promocyjnych, przeprowadzonych szkoleń itd.), a po zakończeniu programu w danym roku sprawozdanie końcowe z realizacji zadania.

Łącznie w latach 2017-2018 do programu zakwalifikowano łącznie - 1 508 osób po 65 r.ż., a w poszczególnych latach: 2017 r. – 622 osób, 2018 r. – 886.

Poniższe wyniki przeprowadzonej oceny jakości dotyczą roku 2018.

W ramach realizacji programu w 2018 r. udało się uzyskać ankiety satysfakcji pacjenta od 481 zaszczepionych osób (54,2%). Zdecydowana większość osób oceniła program bardzo dobrze lub dobrze. Oceny negatywne stanowiły niewielki odsetek. Poniżej zestawienie odpowiedzi na poszczególne pytania:

Pytanie	Odpowiedź (liczba odpowiedzi/%)				
	bardzo dobrze	dobrze	przeciętnie	źle	bardzo źle
Jak Pan/i ocenia dostępność informacji o realizowanym Programie?	256 (53,2%)	185 (38,5%)	36 (7,5%)	3 (0,6%)	1 (0,2%)
Jak Pan/i ocenia jakość otrzymanych informacji?	288 (59,9%)	165 (34,3%)	24 (5,0%)	3 (0,6%)	1 (0,2%)
Jak Pan/i ocenia dostępność do udzielanych w ramach Programu świadczeń (miejsce, dni, godziny przyjęć)?	331 (68,8%)	137 (28,5%)	12 (2,5%)	0 (0,0%)	1 (0,2%)
Jak Pan/i ocenia uprzejmość i zyczliwość personelu	443 (92,1%)	38 (7,9%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	1 (0,2%)
Jap Pan/i ocenia poszanowanie prywatności podczas udzielania świadczeń?	398 (82,8%)	81 (16,8%)	1 (0,2%)	0 (0,0%)	1 (0,2%)
Jak Pan/i ocenia warunki panujące w miejscu udzielania świadczeń (krzesła, wieszaki, czystość, dostęp do toalet)?	402 (83,6%)	78 (16,2%)	1 (0,2%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)
Pytanie	tak		nie		
Czy Pani/a zdaniem Program odpowiada na potrzeby zdrowotnej lokalnej społeczności?	475 (98,8%)		6 (1,2%)		
Pytanie	tak		nie		nie mam zdania
Czy polecałaby/poleciłaby Pan/i udział w Programie bliskim, znajomym?	470 (99,6%)		2 (0,4%)		0 (0,0%)

Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej: 199 693,91 zł

Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2017

Źródło finansowania	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	109 328,91 zł	0,00 zł
2. Jednostki samorządu terytorialnego będące Partnerami	90 365,00 zł	0,00 zł

Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej: 288 800,00 zł		
Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2018		
Źródło finansowania	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	138 490,58 zł	0,00 zł
2. Jednostki samorządu terytorialnego będące Partnerami	131 900,00 zł	0,00 zł
3. NFZ	18 409,42 zł	0,00 zł
Cały okres realizacji programu polityki zdrowotnej: 488 493,91 zł		
Źródło finansowania:	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	247 819,49 zł	0,00 zł
2. Jednostki samorządu terytorialnego będące Partnerami	222 265,00 zł	0,00 zł
	18 409,42 zł	0,00 zł
Koszty jednostkowe realizacji programu polityki zdrowotnej		
Koszt szczepienia/1 osobę: 294,78 zł		
Informacje o problemach, które wystąpiły w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej	Opis podjętych działań modyfikujących:	
Problem 1: Niewystarczające wykorzystanie liczby szczepień w poszczególnych jst	Zarówno koordynator jak i Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu przesyłali do podmiotów leczniczych i odpowiednich jst pisma oraz e-maile z prośbą o zwiększenie wysiłków w celu poprawy zgłaszalności na szczepienia. Pismo dotyczące realizacji programu w 2018 r. zostało przesłane także do poradni pulmonologicznych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego oraz DPS-ów działających na terenie jst będących Partnerami programu.	
	14.03.2019	Dyrektor Departamentu Zdrowia Małgorzata Wiśniewska ⁽²⁾
Miejscowość, Toruń	Data sporządzenia raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej	oznaczenie i podpis osoby sporządzającej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej
	Data akceptacji raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej oznaczenie i podpis osoby akceptującej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej